

Sygn. akt III APa 59/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 stycznia 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Marek Procek (spr.)
Sędziowie	SSA Jolanta Pietrzak SSA Tadeusz Szweda
Protokolant	Elżbieta Szewczyk

po rozpoznaniu w dniu 25 stycznia 2019 r. w Katowicach

sprawy obwinionej B. P.

przy udziale Rzecznika Dyscyplinarnego Ministra Edukacji Narodowej

na skutek odwołania obwinionej

od orzeczenia Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli przy Ministrze Edukacji Narodowej w Warszawie

z dnia 19 września 2018 r. sygn. akt BO-OKDiR.0021.156.2018

zmienia zaskarżone orzeczenie Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli przy Ministrze Edukacji Narodowej w Warszawie z dnia 19 września 2018r. oraz poprzedzające je orzeczenie Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli przy Wojewodzie Śląskim z dnia 9 grudnia 2016r. i uniewinnia obwinioną B. P..

/-/SSA J.Pietrzak /-/SSA M.Procek /-/SSA T.Szweda

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III APa 59/18

UZASADNIENIE

Orzeczeniem z dnia 9 grudnia 2016r. Komisja Dyscyplinarna dla Nauczycieli przy Wojewodzie(...), na podstawie art. 85j ust 5 ustawy z dnia 26 stycznia 1982r. Karta Nauczyciela, uznała obwinioną B. P., nauczycielkę Zespołu Szkół w Ż. (...), winną tego, że będąc nauczycielem dyplomowanym, w dniu 5 maja 2016r., niewłaściwie i nieskutecznie kierowała pracą zespołu nadzorującego przebieg egzaminu maturalnego

z matematyki na poziomie podstawowym w sali nr (...), co skutkowało unieważnieniem egzaminu z tego przedmiotu 29 zdającym przez Dyrektora Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w J. (...), czyli swym zachowaniem obwiniona uchybiła godności zawodu nauczyciela, za co, na mocy art. 75 ust. 1 i art. 76 ust. 1 pkt 1 Karty Nauczyciela, wymierzyła jej karę nagany z ostrzeżeniem.

W odwołaniu od przedstawionego orzeczenia obwiniona B. P. wniosła o jego uchylenie i uniewinnienie, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazanie sprawy Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli przy Wojewodzie(...) do ponownego rozpatrzenia.

Po rozpoznaniu opisanego odwołania Komisja Dyscyplinarna dla Nauczycieli przy Ministrze Edukacji Narodowej w orzeczeniu z dnia 19 września 2018r. utrzymała w mocy zaskarżone orzeczenie.

Zadaniem Komisji Dyscyplinarnej przewodniczenie zespołowi nadzorującemu w czasie egzaminu maturalnego wymaga szczególnej staranności i przeczności a fundamentalną kwestią jest uczenie uczciwości i ponoszenia konsekwencji w przypadku jej łamania, zarówno przez uczniów, jak i nauczycieli. Komisja ta nie znalazła podstaw do uwzględnienia odwołania obwinionej, ani okoliczności łagodzących, które mogłyby wpłynąć na zmianę zaskarżonego orzeczenia i uniewinnienie obwinionej. Uniewinnienie obwinionej - w ocenie Komisji Dyscyplinarnej przy MEN - byłoby świadectwem nieuzasadnionej tolerancji dla naruszających prawo zachowań. Obwiniona przekroczyła granice uchybień akceptowanych, a wykazując się brakiem należytej czujności i staranności doprowadziła do unieważnienia egzaminu maturalnego z matematyki na poziomie podstawowym 29 osobom, uchybiła tym godności i obowiązkom nauczyciela, o których mowa w art. 6 pkt 1 ustawy Karta Nauczyciela, za co w myśl art. 75 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela, podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Co prawda - jak podnosi Komisja - nie wiadomo w jaki sposób uczniowie ściągali, ale ustalenie tego nie jest zadaniem Komisji. Zapewnienie warunków do samodzielnej pracy należało do zespołu nadzorującego, któremu przewodniczyła obwiniona, a kluczowym dowodem potwierdzającym niewłaściwą i nieskuteczną pracę zespołu nadzorującego było pismo dyrektora Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w J. (...).

Komisja - jak podała - szczegółowo i wnikliwie rozważyła okoliczności nagannego czynu (jego incydentalność, choć z dotkliwymi konsekwencjami dla 29 abiturientów) i zdaniem Komisji kara nagany z ostrzeżeniem jest karą sprawiedliwą i adekwatną do winy obwinionej.

Według Komisji obwiniona, jako pedagog ma obowiązek kształtować prawidłowe wzorce postępowania nie tylko uczniów lecz i nauczycieli. Zajmowana przez B. P. funkcja przewodniczącej zespołu nadzorującego przebieg egzaminu maturalnego obligowała ją do zachowania podwyższonej staranności i nienagannej postawy. Obwiniona swoim zachowaniem podważyła nie tylko zaufanie do siebie, ale również, jak wskazała Komisja dyscyplinarna pierwszej instancji, społecznej rangi zawodu nauczyciela, co negatywnie wpłynęło na wizerunek szkoły w środowisku. Brak reakcji na łamanie prawa przez innych nauczycieli i uczniów jest zdaniem Komisji uchybieniem godności zawodu nauczyciela. Zarówno zeznania świadków, jak i wyjaśnienia obwinionej złożone w czasie składania wyjaśnień na posiedzeniu Komisji pierwszej instancji potwierdzają, że w czasie egzaminów dochodziło do sytuacji, w których zespół nadzorował w niepełnym składzie. Obwiniona jako osoba odpowiedzialna za kierowanie pracą zespołu nadzorującego była zobligowana,

tak pokierować pracą zespołu, aby zapewnić prawidłowy przebieg egzaminu maturalnego i nie dopuścić do niesamodzielnej pracy zdających. Bardzo ważne jest, aby konsekwentnie reagować na wszystkie naruszenia zasad. Zdaniem Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli przy MEN zamierzone, bądź niezamierzone postępowanie obwinionej, mogło sprzyjać poczuciu bezkarności członków zespołu nadzorującego przebieg egzaminu maturalnego oraz uczniów udostępniających rozwiązania zadań innym maturzystom.

Komisja Dyscyplinarna dla Nauczycieli przy MEN podniosła przy tym, iż nie znalazła dowodów potwierdzających, że obwiniona wykazała się zrozumieniem swojego błędnego zachowania ani powodów, aby naganne zachowanie obwinionej usprawiedliwić brakiem zdolności do precyzyjnego myślenia. Uznała zatem, że popełnione przez obwinioną przewinienie zawiera znamiona uchybienia godności zawodu lub obowiązkom nauczyciela. Wymierzając obwinionej karę nagany z ostrzeżeniem Komisja Dyscyplinarna dla Nauczycieli przy MEN wzięła pod uwagę:

- dotychczasową niekaralność obwinionej; jako nauczyciel, obwiniona była pracownikiem sumiennym, obowiązkowym i opiekuńczym. Do momentu popełnienia przez obwinioną przewinienia nie było żadnych zastrzeżeń co do jej pracy i postawy moralnej,
- pozytywną ocenę jej pracy; Pani B. P. wykonywała przez 22 lata zawód nauczyciela ciesząc się bardzo dobrą opinią wśród uczniów, ich rodziców i nauczycieli,
- obiektywny i wyczerpujący materiał dowodowy,
- postawę obwinionej po wszczęciu postępowania dyscyplinarnego; Pani B. P. zastosowała się do zaleceń przełożonych składając wyczerpujący opis przebiegu egzaminu maturalnego w dniu 5 maja 2016 roku w związku ze zgłoszonymi nieprawidłowościami. Składała wyczerpujące wyjaśnienia przed rzecznikiem dyscyplinarnym dla nauczycieli przy Wojewodzie Śląskim, ale odpowiedzialnością za tę sytuację obarczyła zdających uczniów,
- dotychczas poniesione konsekwencje; w ocenie Komisji obwiniona w sposób dotkliwy odczuła konsekwencje związane z toczącym się w stosunku do niej postępowaniem wyjaśniającym i dyscyplinarnym,
- okoliczności popełnienia przewinienia; w ocenie Komisji obwiniona niewłaściwie i nieskutecznie kierowała pracą zespołu nadzorującego przebieg egzaminu maturalnego z matematyki oraz nie zapewniła warunków do samodzielnej pracy abiturientów.

Komisja Dyscyplinarna dla Nauczycieli przy MEN stwierdziła, iż zauważa i uwzględnia okoliczności wnoszone przez obwinioną w odwołaniu, a zaistniałe w toku postępowania komisji 1 instancji.

Zdaniem Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli przy MEN postawa obwinionej, jej dotychczasowa niekaralność, warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, iż będzie ona przestrzegała porządku prawnego, a w szczególności nie popełni przewinienia. Komisja zauważyła przy tym, iż kara nagany z ostrzeżeniem nie eliminuje obwinionej ze środowiska nauczycielskiego i daje jej możliwość rehabilitacji.

W odwołaniu od zaprezentowanego orzeczenia dyscyplinarnego obwiniona zarzuciła Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli przy Ministrze Edukacji Narodowej:

1. naruszenie art. 85j ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (dalej k.n.) poprzez (1) dokonanie wadliwej oceny, tzn. sprzecznej z zasadami logicznego rozumowania, wyjaśnień obwinionej w zakresie przekazywania nadzoru nad opuszczanymi sektorami, (2) ustalenie stanu faktycznego na podstawie zeznań świadka (z uzasadnienia nie wynika jakiego), zgodnie z którym obwiniona dopuściła do pracy w zespole nadzorującym wychowawcę uczniów piszących egzamin maturalny w sali nr (...), które to zeznania nie mają żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia istoty sprawy z uwagi na to, że wybór członków do zespołu nauczycielskiego (ZN) pozostawało poza kompetencją obwinionej, (3) dokonanie oceny w sposób niewszzechstronny poprzez pominięcie wyjaśnień obwinionych w pozostałym zakresie, a także praktycznie całego zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego (4) dokonanie dowolnej, a nie swobodnej, oceny dowodu z dokumentu - pisma OKE

w Jaworznie z dnia 29 maja 2016 r. poprzez przyjęcie, iż dowód ten w sposób stanowczy potwierdza, iż obwiniona nie zapewniła samodzielnej pracy zdających w czasie trwania części pisemnej egzaminu maturalnego, podczas gdy dowód ten nie świadczy o winie strony oraz nie potwierdza, iż doszło do jakichkolwiek zaniechania ze strony obwinionej, co skutkowało błędnym ustaleniem stanu faktycznego, że obwiniona dopuściła się zarzucanego jej czynu;

2. naruszenie art. 75 k.n. poprzez błędne przyjęcie, iż w niniejszej sprawie zostały spełnione przesłanki odpowiedzialności dyscyplinarnej, podczas gdy zachowanie obwinionej było prawidłowe, nie było zawinione oraz nie zawierało znamion uchybienia godności zawodu nauczyciela, jak również nie istniał związek przyczynowy między zachowaniem obwinionej a niesamodzielnością zdających w pisaniu egzaminu maturalnego, co skutkowało bezzasadnym uznaniem obwinionej za winną;

3. naruszenie § 31 ust. 3 w zw. z § 37 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowego trybu prowadzenia postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego wobec nauczycieli oraz wznawiania postępowania dyscyplinarnego z dnia 25 maja 2016r. poprzez brak prawidłowej kontroli odwoławczej: (1) brak wskazania przez organ, na jakich dowodach oparł się, dokonując ustaleń faktycznych i dlatego nie dał wiary dowodom przeciwnym, (2) brak ustosunkowania się do zarzutów stawianych orzeczeniu Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli przy Wojewodzie (...), co uniemożliwia poznanie sfery motywacyjnej orzeczenia i analizę przyczyn wydania orzeczenia o takiej a nie innej treści;

4. nierozpoznanie istoty sprawy zarówno przez Komisję Dyscyplinarną dla Nauczycieli przy Wojewodzie (...), jak i Odwoławczą Komisję Dyscyplinarną dla Nauczycieli przy Ministrze Edukacji Narodowej;

5. naruszenie art. 85c ust. 3 k.n. poprzez jego niezastosowanie i rozstrzygnięcie na niekorzyść obwinionej niedających się usunąć wątpliwości, w sytuacji gdy pismo OKE w J. (...) nie potwierdziło, iż obwiniona nie zapewniła samodzielnej pracy zdających, a brak było innych stanowczych dowodów świadczących o winie strony.

W oparciu o powyższe zarzuty, skarżąca wniosła o:

1. uchylenie zaskarżonego orzeczenia oraz poprzedzającego go orzeczenia dyscyplinarnego wydanego przez Komisję Dyscyplinarną dla Nauczycieli przy Wojewodzie (...) w dniu 9 grudnia 2016 r. i uniewinnienie obwinionej; ewentualnie

1. uchylenie zaskarżonego orzeczenia oraz poprzedzającego go orzeczenia dyscyplinarnego wydanego przez Komisję Dyscyplinarną dla Nauczycieli przy Wojewodzie (...) w dniu 9 grudnia 2016 r. oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli przy Wojewodzie (...); ewentualnie

2. uchylenie zaskarżonego orzeczenia oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli przy Ministrze Edukacji Narodowej;

3. zasądzenie na rzecz obwinionej zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa według norm prawem przepisanych.

W motywach odwołania skarżąca podniosła, iż w uzasadnieniu orzeczenia wydanego przez Komisję Dyscyplinarną dla Nauczycieli przy Wojewodzie (...) (dalej zwanej Komisją przy Wojewodzie) stwierdzono, że na niewłaściwe i nieskuteczne kierowanie pracą zespołu nadzorującego przebieg egzaminu maturalnego z matematyki na poziomie podstawowym w sali nr (...) składały się następujące zachowania obwinionej:

- członkowie zespołu nadzorującego nie poruszali się po sali egzaminacyjnej;

- pozostawienie sektora bez nadzoru (brak adnotacji w protokole przebiegu

egzaminu maturalnego w Sali) w chwili wyjścia jednego z członków zespołu nadzorującego wraz ze zdającym do toalety;

- sposób podziału sali na sektory, tj. nierównomierna liczba piszących w poszczególnych z nich (od 8 do 15);

- rozmieszczenie w sektorach zarówno piszących „starą”, jak i „nową” maturę;

- dopuszczenie do pracy w zespole nadzorującym ówczesnego wychowawcę uczniów piszących egzamin maturalny w sali nr (...)

Zdaniem skarżącej, opisane zarzuty są bezpodstawne.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z przepisem art. 75 ust. 1 Karty Nauczyciela, stanowiącym materialną podstawę odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli i zawierającym generalne znamiona deliktu dyscyplinarnego, kary dyscyplinarne mogą być stosowane wyłącznie za uchybienia godności zawodu lub obowiązkom nauczyciela, o których mowa w art. 6 Karty Nauczyciela. Zatem, naruszenie obowiązków nauczyciela określonych art. 6 Karty Nauczyciela lub też inne zachowanie, które może być potraktowane jako uchybienie godności zawodu, stanowi podstawę odpowiedzialności dyscyplinarnej.

W tym kontekście trzeba podnieść, iż w orzeczeniu z dnia 9 grudnia 2016 r. Komisja Dyscyplinarna dla Nauczycieli przy Wojewodzie (...) uznała obwinioną B. P., winną tego, że będąc nauczycielem dyplomowanym w dniu 5 maja 2016r. niewłaściwie

i nieskutecznie kierowała pracą zespołu nadzorującego przebieg egzaminu maturalnego

z matematyki na poziomie podstawowym w sali nr(...), co skutkowało unieważnieniem egzaminu z tego przedmiotu 29 zdającym przez dyrektora Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w J. (...), czyli swym zachowaniem uchybiła godności zawodu nauczyciela, za co, na mocy art. 75 ust. 1 i art. 76 ust. 1 pkt 1 Karty Nauczyciela, wymierzyła jej karę nagany z ostrzeżeniem.

Zatem, przypisywany obwinionej delikt dyscyplinarny odnosi się do zarzutu uchybienia godności zawodu nauczyciela. Trzeba jednocześnie podnieść, że Karta Nauczyciela nie zawiera definicji legalnej pojęcia zachowań uchybiających godności zawodu i pod ogólne sformułowanie „uchybienia godności zawodu nauczyciela” można podciągnąć wiele stanów faktycznych. Trzeba przy tym pamiętać, że uchybienia godności zawodu nauczyciela to zachowania przynoszące ujmę randze tego zawodu i funkcji pełnionej

w społeczeństwie. Uchybienie godności zawodu nauczyciela to zatem naruszenie obowiązku godnego zachowania. Pojęcie to wiąże się z wzorcem postępowania nauczyciela, wynikającym z przepisów prawa, norm etyki zawodowej i innych norm moralnych.

Z godnością zawodu nauczyciela wiąże się ustalony standard postępowania nauczyciela, który stanowić powinien wzór dla innych i którego efektem powinno być wzbudzanie szacunku. Pamiętać jednak trzeba, że rodzące odpowiedzialność dyscyplinarną zachowania

lub zaniechania muszą być bezprawne, czyli niezgodne z wzorcem prawidłowego zachowania się w określonej sytuacji oraz zawinione. Zgodnie zaś z art. 9 k.k. (zawierającym definicję winy) czyn zabroniony popełniony jest umyślnie, jeżeli sprawca ma zamiar jego popełnienia, to jest chce go popełnić albo przewidując możliwość jego popełnienia, na to się godzi, natomiast czyn zabroniony popełniony jest nieumyślnie, jeżeli sprawca nie mając zamiaru jego popełnienia, popełnia go jednak na skutek niezachowania ostrożności wymaganej

w danych okolicznościach, mimo że możliwość popełnienia tego czynu przewidywał

albo mógł przewidzieć. Między bezprawnym działaniem (zaniechaniem), a skutkiem tego działania musi istnieć związek przyczynowy. Orzekając o odpowiedzialności dyscyplinarnej

i wymierzając kary wymienione w art. 76 Karty Nauczyciela, komisje dyscyplinarne i sądy muszą zatem zbadać określony stan faktyczny i ocenić go z punktu widzenia wyżej wskazanych materialnoprawnych przesłanek odpowiedzialności dyscyplinarnej. Należy powtórzyć za Sądem Najwyższym, iż odpowiedzialność dyscyplinarna ma charakter represyjny (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2013r., I KZP 18/12).

W orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego trafnie akcentowano, że postępowanie dyscyplinarne zachowuje wszystkie gwarancje praw jednostki, określone przepisami

art. 42-45 i 78 Konstytucji RP, które znajdują zastosowanie do oceny nie tylko regulacji stricte karnych, ale również do innych mających charakter represyjny. Najbliższe państwowemu prawu karnemu jest prawo dyscyplinarne, które wprost należy uważać

za szczególną gałąź, czy rodzajową odmianę prawa karnego (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 8 grudnia 1998r., K 41/97). W tym kontekście należy przypomnieć,

że według podstawowej zasady lojalności rządzącej postępowaniem karnym, sąd uprawniony jest do prowadzenia postępowania rozpoznawczego oraz orzekania wyłącznie w granicach skargi i określonej w niej „tożsamości czynu”, poza którą w żadnym wypadku nie może wykroczyć bez dopuszczenia się rażącego przekroczenia prawa (zob. Hofmański, KPK. Komentarz, t. II, 2007, s. 494 oraz wskazane tu pozycje literatury). W związku z powyższym, podkreślić trzeba, iż w ocenie Komisji Dyscyplinarnej czyn którego dopuściła się obwiniona polegał na uchybieniu godności zawodu nauczyciela poprzez niewłaściwie i nieskutecznie kierowanie pracą zespołu nadzorującego przebieg egzaminu maturalnego, co skutkowało unieważnieniem egzaminu z tego przedmiotu 29 zdającym przez dyrektora Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w J. (...)

Rację ma zaś skarżąca twierdząc, iż będąc nauczycielem dyplomowanym w dniu

5 maja 2016r. kierowała pracą zespołu nadzorującego przebieg egzaminu maturalnego

z matematyki, stosując się do przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 czerwca 2015r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (dalej jako rozporządzenie maturalne) oraz reguł ujętych w „Informacji o sposobie organizacji i przeprowadzania egzaminu maturalnego w „nowej” formule obowiązująca w roku szkolnym 2015/2016” (dalej jako instrukcja maturalna). Nie ulega wątpliwości, iż obwinionej powierzono funkcję przewodniczącej zespołu nadzorującego. Natomiast według § 41 ust. 3 rozporządzenia maturalnego, to przewodniczący zespołu egzaminacyjnego powołuje zespoły nadzorujące przebieg części pisemnej egzaminu maturalnego w poszczególnych salach egzaminacyjnych oraz wyznacza przewodniczących tych zespołów. Obwiniona dokonała podziału sali egzaminacyjnej na sektory i usytuowała w nich członków zespołu nadzorującego w sposób przemyślany, pozwalający w sytuacjach koniecznego wyjścia na wsparcie z innego sektora. Ponadto opisane wyżej przepisy nie zawierały w odniesieniu do matury z matematyki szczególnej regulacji dotyczącej rozmieszczenia na sali osób piszących „starą” i „nową” maturę. Zgodnie zaś z § 56 ust. 3 rozporządzenia maturalnego, w czasie trwania części pisemnej egzaminu maturalnego zdający nie powinni opuszczać sali egzaminacyjnej.

W uzasadnionych przypadkach przewodniczący zespołu nadzorującego może zezwolić zdającemu na opuszczenie sali egzaminacyjnej po zapewnieniu warunków wykluczających możliwość kontaktowania się zdającego z innymi osobami, z wyjątkiem osób udzielających pomocy medycznej. Obwiniona wypełniła opisaną regułę, gdyż dwukrotnie zezwoliła zdającym na udanie się do toalety w towarzystwie członka zespołu nadzorującego, zapewniając w ten sposób warunki wykluczające możliwość kontaktowania się zdającego

z innymi osobami. Były to kilkuminutowe nieobecności w trakcie, których nadzór

na sektorem przejmowała przewodnicząca oraz członek zespołu z sąsiedniego sektora. Jednocześnie nie budziło wątpliwości, iż w czasie trwania części pisemnej egzaminu maturalnego stoliki, przy których pracowali zdający, były ustawione w jednym

kierunku i na stolikach znajdowały się tylko arkusze egzaminacyjne oraz materiały

i (dopuszczone przez ustawę) przybory pomocnicze. W końcu podnieść należy, iż zgodnie

z § 54 ust. 1 i 2 rozporządzenia maturalnego, przewodniczący zespołu nadzorującego

kieruje pracą tego zespołu i zapewnia prawidłowy przebieg części pisemnej egzaminu maturalnego w danej dali egzaminacyjnej, natomiast zadaniem zespołu nadzorującego

jest w szczególności zapewnienie samodzielnej pracy zdających w czasie trwania części pisemnej egzaminu maturalnego. Instrukcja maturalna stwierdza zaś, że w celu monitorowania prawidłowego przebiegu egzaminu członkowie zespołu nadzorującego oraz obserwatorzy mogą poruszać się po sali egzaminacyjnej w sposób niezakłócający pracy zdających: cicho, bez zaglądania do prac zdających. W czasie trwania egzaminu zdającym nie udziela się żadnych wyjaśnień dotyczących zadań egzaminacyjnych, ani ich nie komentuje. Członkowie zespołu nadzorującego w dniu 5 maja 2016r. egzamin pisemny z matematyki na sali nr (...) przestrzegali opisanych wyżej zasad. Stale obserwowali salę. Podczas trwania egzaminu maturalnego na sali panowała cisza i nic niepokojącego, ani podejrzanego, nie wzbudziło w nauczycielach obawy, że ktoś ze zdających pisze egzamin w sposób niesamodzielny. Wszyscy członkowie zespołu zeznali, że zostali przeszkoleni dzień przed egzaminem i poinformowani o tym, że odpowiadają za swoje sektory i samodzielność pracy zdających. Nikt z nadzorujących pracę nie raportował objawów niesamodzielności, zaś członkowie komisji poruszali się po sali kiedy było to potrzebne. W protokole nie uczyniono zaś wzmianki na temat pozostawienia sektora bez nadzoru, albowiem sytuacja tego rodzaju nie miała miejsca. Nie uczyniono też wzmianki o opuszczeniu sektora przez członka zespołu (z powodu wyjścia zdającego do toalety), albowiem taki wymóg nie wynika ani z przepisów prawa, ani z procedury maturalnej.

W świetle przedstawionych okoliczności, brak podstaw do przyjęcia, aby obwiniona kierując w dniu 5 maja 2016r. pracą zespołu nadzorującego egzamin pisemny z matematyki na sali nr (...), dopuściła się naruszenia opisanych wyżej norm prawnych, norm etyki zawodowej nauczycieli lub innych norm moralnych, w tym uczciwości. Zatem, brak podstaw aby przypisywać obwinionej zarzut niewłaściwego kierowania pracą zespołu nadzorującego. Jednocześnie, skoro obwinionej nie można przypisać naruszenia opisanych wyżej norm, to uznać należy, iż skutecznie (w zakresie przyznanych jej kompetencji) kierowała zespołem nadzorującym. Podkreślenia wymaga teza, sprowadzająca się do założenia, iż jeżeli obwinionej nie udowodniono braku staranności, przezorności, uczciwości, czy należytej czujności w przebiegu egzaminu, to tym samym nie wykazano jej zawinienia, jako przesłanki rodzącej odpowiedzialność dyscyplinarną. W tej sytuacji - brak związku pomiędzy wykonywaniem przez obwinioną obowiązków przewodniczącej zespołu nadzorującego, a faktem unieważnienia egzaminu z matematyki 29 zdającym przez dyrektora Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej wJ. (...), zwłaszcza jeśli się zważy, iż przyczyną unieważnienia egzaminu maturalnego było występowanie w pracy egzaminacyjnej jednakowych sformułowań wskazujących na udostępnienie rozważań innemu absolwentowi lub korzystanie z rozważań innego absolwenta, odpowiednio:

- w jednym zadaniu - co dotyczyło 6 absolwentów;
- w dwóch zadaniach - co dotyczyło 16 absolwentów;
- w trzech zadaniach - co dotyczyło 5 absolwentów;
- w pięciu zadaniach - co dotyczyło 2 absolwentów.

W świetle przedstawionych okoliczności, przeprowadzone postępowanie nie potwierdziło popełnienia przez obwinioną zarzucanego jej czynu, co skutkuje jej uniewinnieniem (art. 85j ust. 5 pkt 2a Karty Nauczyciela).

Konkludując, Sąd Apelacyjny na mocy art. 386 § 1 k.p.c. w związku z art. 85m Karty Nauczyciela orzekł reformatoryjnie, jak w sentencji.

/-/SSA J.Pietrzak /-/SSA M.Procek /-/SSA T.Szweda

Sędzia Przewodniczący Sędzia

JR